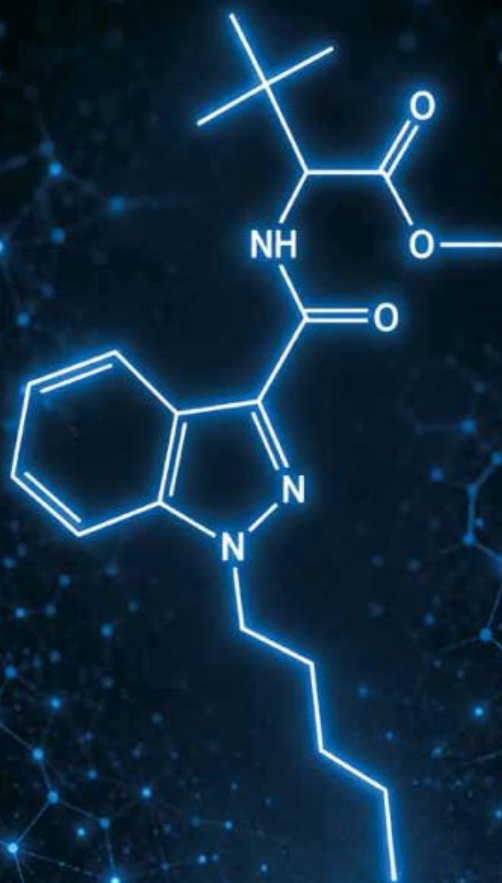

DRUGS & FORENSICS BULLETIN

ROČNÍK XXXII | 3 | 2026

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

ROZHOVOR
S PLK. MGR.
VÁCLAVEM
KNOTKEM

OD ANESTEZIE K INTOXIKACI –
OXID DUSNÝ, JEHO ZNEUŽÍVÁNÍ
A ŠKODLIVÉ ÚČINKY

Terénní analýza drog

NIRLAB kvantitativní
a kvalitativní NIR analýza
v terénu

TruNarc Delta kapesní Raman se
SERS technologií pro detekci
a identifikaci drog

VipIR Raman/FTIR – mobilní
kriminální laboratoř

Detectachem orientační testy
na drogy v novém designu

Pendar X10 Stand-OFF Raman pro analýzu
komplikovaných vzorků drog

 RMI
ANALYTICAL & TESTING INSTRUMENTS

+420 466 921 404
sale@rmi.cz
www.rmi.cz

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

aktuální číslo našeho bulletinu přináší soubor příspěvků věnovaných návykovým látkám, rizikovému chování, drogové kriminalitě a možnostem účinné prevence i bezpečnostní reakce. Společným tématem jednotlivých příspěvků je proměna drogové problematiky, která dnes již nesouvisí pouze s tradičními formami kriminality, ale stále častěji se prolíná s neformálními sociálními vazbami mladých lidí, legálně dostupnými látkami, mezinárodní mobilitou, novými trendy užívání i odbornou diskusí o jejich zdravotních, společenských a bezpečnostních dopadech.

Toto číslo tak nabízí kompaktní pohled na oblast, v níž se setkává prevence, právo, kriminalistika, veřejné zdraví, vzdělávání a mezinstitucionální spolupráce. Zařazené příspěvky ukazují tuto problematiku z různých úhlů. Věnují se vlivu neformálních sociálních sítí na přístup mladistvých dívek k návykovým látkám, zneužívání oxidu dusného a jeho škodlivým účinkům, významu mezirezortní spolupráce v moderní primární prevenci i empirické analýze záchytů omamných a psychotropních látek v prostředí letecké dopravy na Letišti Václava Havla v Praze. Pozornost je věnována rovněž psychedelickým látkám v bezpečnostním kontextu, vybraným kazustikám trestních věcí a operativních postupů, zastoupeným příspěvkem „Trestní spis Trajekt a Operace Xanax“, i významu profesního vzdělávání, které přibližuje rozhovor s vedoucím odboru Vzdělávacího zařízení Praha plk. Mgr. Václavem Knotkem.

Aktuálním praktickým příkladem nezbytnosti a efektivnosti mezirezortní spolupráce byla akce KORUND, která v květnu a červnu letošního roku zacílila na snížení dostupnosti produktů z nízkopotentního konopí a nelegálně prodávaného kratomu v kamenných provozovnách, automatech i online nabídce. Do akce byly zapojeny všechny relevantní kontrolní a regulační orgány státu, které reagovaly na alarmující nárůst nefatálních i fatálních intoxikací, nejčastěji v důsledku požití produktů obohacených semisyntetickými nebo syntetickými kanabinoidy. Kromě nesporných výsledků spočívajících v eliminaci velké části nabídky, přispěla akce k identifikaci deficitů legislativy i personálních a technických a analytických kapacit a posílení schopnosti vzájemné spolupráce mezi jednotlivými institucemi.

Věřím, že obsah tohoto čísla bude pro čtenáře inspirací k další odborné diskusí i k posilování účinných nástrojů ochrany mladých lidí, veřejného zdraví, bezpečnosti a právního řádu.

S přáním krásného babího léta

brig.gen. PhDr. Jakub Frydrych
ředitel NPC SKPV PČR

Dear readers,

The current issue of our Bulletin brings together a collection of contributions addressing addictive substances, risk behaviour, drug-related crime, and opportunities for effective prevention and security responses. A common theme running through the individual contributions is the changing nature of the drug situation, which is no longer associated solely with traditional forms of crime but is increasingly intertwined with young people's informal social networks, legally available substances, international mobility, emerging patterns of use, and professional debate concerning their health, social, and security implications.

This issue therefore offers a concise overview of a field in which prevention, law, criminalistics, public health, education, and interinstitutional cooperation intersect. The contributions included in this issue examine the subject from a variety of perspectives. They address the influence of informal social networks on adolescent girls' access to addictive substances, the misuse of nitrous oxide and its harmful effects, the importance of interministerial cooperation in modern primary prevention, as well as an empirical analysis of seizures of narcotic drugs and psychotropic substances in the air transport environment at Václav Havel Airport Prague. Attention is also devoted to psychedelic substances in a security context and to selected case studies of criminal investigations and operational procedures, represented by the contributions The Trajekt Criminal Case File and Operation Xanax. The importance of professional education is also highlighted in an interview with Col. Mgr. Václav Knotek, Head of the Prague Training Facility.

A current practical example of the necessity and effectiveness of interministerial cooperation was Operation KORUND, which, in May and June of this year, focused on reducing the availability of products made from low-potency cannabis and illegally sold kratom in brick-and-mortar establishments, vending machines, and online marketplaces. The operation involved all relevant state inspection and regulatory authorities, which responded to an alarming increase in both non-fatal and fatal intoxications, most frequently resulting from the consumption of products fortified with semi-synthetic or synthetic cannabinoids. In addition to its undisputed results, particularly the elimination of a substantial proportion of the available supply, the operation contributed to identifying deficiencies in legislation as well as shortcomings in human resources and technical and analytical capacities, while strengthening the ability of the individual institutions to cooperate with one another.

I believe that the content of this issue will provide readers with inspiration for further professional discussion and for strengthening effective instruments for protecting young people, public health, security, and the rule of law.

Wishing you a beautiful Indian summer,

Brigadier general PhDr. Jakub Frydrych
Director of National Drug Headquarters Police of the Czech Republic

- 04 NEFORMÁLNÍ SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO CESTA K NÁVYKOVÝM LÁTKÁM U MLADISTVÝCH DÍVEK /Odborný recenzovaný příspěvek/ INFORMAL SOCIAL NETWORKS AS PATHWAYS TO DRUG ACCESS AMONG ADOLESCENT GIRLS**
Eliška PETRKOVÁ a Ivana OLECKÁ
- 10 OD ANESTEZIE K INTOXIKACI – OXID DUSNÝ, JEHO ZNEUŽÍVÁNÍ A ŠKODLIVÉ ÚČINKY /Odborný recenzovaný příspěvek/ FROM ANAESTHESIA TO INTOXICATION – NITROUS OXIDE, IT'S SUBSTANCE ABUSE AND ADVERSE EFFECTS**
Tomáš KRATINA a Nikola FRÝBOVÁ
- 19 MEZIREZORTNÍ SPOLUPRÁCE JAKO ZÁKLAD MODERNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ /Odborný recenzovaný příspěvek/ INTERSECTORAL COOPERATION AS THE FOUNDATION OF MODERN PRIMARY PREVENTION OF RISK BEHAVIOUR**
Jindřich BULAN
- 29 ODHALOVÁNÍ DROGOVÉ KRIMINALITY V LETECKÉ DOPRAVĚ: EMPIRICKÁ ANALÝZA ZAJIŠTĚNÍ OPL NA LETIŠTI VÁCLAVA HAVLA V PRAZE /Odborný recenzovaný příspěvek/ DETECTION OF DRUG-RELATED CRIME IN AIR TRANSPORT: AN EMPIRICAL ANALYSIS OF NARCOTIC AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCE SEIZURES AT VÁCLAV HAVEL AIRPORT PRAGUE**
Jiří STRAUS a David ŠTOCHL

DRUGS & FORENSICS BULLETIN NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

VĚDECKÁ RADA: Předseda vědecké rady: prof. PhDr. Jiří Straus, DrSc. (VŠCHT Praha a VŠFS v Praze). Členové: prof. Ing. Karel Ventura, CSc. (FCHT UPCE), prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc. (1. LF UK), MUDr. Tomáš Páleníček, Ph.D. (NUDZ), prof. Ing. Vladimír Pitschmann, CSc. (ČVUT FBMI), plk. Ing. Lubor Fojtásek (KÚ PČR) | **REDAKČNÍ RADA:** Vedoucí redakční rady: pplk. Ing. Tomáš Kratina, Ph.D., MBA, LL.M. (NPC SKPV PČR a ČVUT FBMI); tajemník D&F Bulletinu: Mgr. Miroslav Hrachovec, MBA (Ministerstvo vnitra ČR); Členové: brig. gen. PhDr. Jakub Frydrych (NPC SKPV PČR); doc. Ing. Martin Kuchař, Ph.D. (VŠCHT Praha); kpt. Ing. Martin Látal (NPC SKPV PČR); Mgr. Jaroslav Šejvl, Ph.D. (Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze); PhDr. PaedDr. Mgr. Rebeka Ralbovská, Ph.D., Dr.Ph., LL.M., DBA, dr.h.c. (ČVUT FBMI); ing. Jitka Götzová (Ministerstvo zemědělství ČR); ing. Vlastimil Mikšík, Ph.D. (Ministerstvo zemědělství ČR); JUDr. Vojtěch Vávra (Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 10); pplk. PhDr. Luboš Martinek, MBA (NCOZ SKPV PČR); doc. Mgr. Irena Tušer, Ph.D. (Univerzita Ambis) | **Grafické zpracování obálky:** Jan Prouza, grafik.prouza@seznam.cz | **Jazyková korektura:** Mgr. Michaela Macháčová | **Editor:** Ing. Bronislav Jurásek, Ph. D. | **Vydavatel:** Policie České republiky, Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování | **Grafické zpracování, tisk, předplatné a distribuce:** Tiskárna MV, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4, tel. 974 887 314, e-mail: predplatne@tmv.cz | **Předplatné a distribuce do zahraničí:** MediaCall, s.r.o., Vídeňská 546/55, 639 00 Brno, tel.: 532 165 165, e-mail: export@mediacall.cz, www.predplatnedozahranici.cz | **Cena jednoho čísla:** 100 Kč (vychází 4x ročně) | **Cena za roční předplatné:** 400 Kč (Cena je uvedena včetně DPH a poštovného) | **Adresa pro zaslání příspěvků:** Policejní prezidium České republiky, poštovní příhrádka 62/NPC, 170 89 Praha 7, e-mail: tomas.kratina@pcr.cz | Za věcnou správnost příspěvků ručí autor. Příspěvky podléhají recenznímu řízení. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Přetisk či

- 37 **PSYCHEDELICKÉ LÁTKY V KONTEXTU BEZPEČNOSTI ANALÝZA ZNEUŽITELNOSTI VYBRANÝCH LÁTEK** /Odborný recenzovaný příspěvek/
PSYCHEDELIC SUBSTANCES IN THE CONTEXT OF SECURITY AND ANALYSIS OF THE POTENTIAL FOR MISUSE OF SELECTED COMPOUNDS
Marek KRATOCHVÍL a Vladimír PITSCHMANN
- 44 **TRESTNÍ SPIS TRAJECT – 30 LET AMFETAMINU** /Kazuistika/
CRIMINAL CASE FILE TRAJECT – 30 YEARS OF AMPHETAMINE
Petr ŠIMEK
- 53 **OPERACE XANAX** /Kazuistika/
OPERATION XANAX
Pavel FOLPRECHT
- 59 **ROZHOVOR S VEDOUČÍM ODBORU VZDĚLÁVACÍHO ZAŘÍZENÍ PRAHA PANEM PLK. MGR. VÁCLAVEM KNOTKEM** /Interview/
INTERVIEW WITH THE HEAD OF THE DEPARTMENT OF EDUCATION MR. COL. MGR. VÁCLAV KNOTEK
Tomáš KRATINA
- SPECIÁLNÍ PŘÍLOHA: KRIMINALISTICKÝ SLUŽEBNÍ ODZNAK ČESKOSLOVENSKÉ „TŘETÍ REPUBLIKY“ (pokračování 2)**
CRIMINAL SERVICE BADGE OF CZECHOSLOVAK „THIRD REPUBLIC“ (continuation 2)
Milan BÍLEK

jiná reprodukce obsahu je povolena pouze s písemným souhlasem redakce. Redakce si vyhrazuje právo zaslané zprávy redakčně upravovat. **Podávání novinových zásilek povolila:** Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha, č.j.:6119/96 ze dne 15. 10. 1996 | Povoleno MK ČR – 7834, ISSN 1211-8834 | Časopis je zařazen do mezinárodní databáze odborných časopisů Central and Eastern European Online Library (CEEOL) a The European References Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS). | **Autor a popis fotografie na titulní stránce:** Molekula zneužívaného syntetického kanabinoidu MDMB-PINACA. Zpracováno pomocí AI – Tomáš Kratina a Jan Prouza.

Editor-in-Chief: Tomáš Kratina | **Editors:** Jakub Frydrych, Miroslav Hrachovec, Martin Kuchař, Martin Látal, Jaroslav Šejvl, Rebeka Ralbovská, Jitka Götzová, Vlastimil Mikšík, Vojtěch Vávra, Luboš Martinek, Irena Tušer | **Board of Science:** Jiří Straus (head), Karel Ventura, Aleksi Šedo, Michael Roman, Tomáš Páleníček, Vladimír Pitschmann, Lubor Fojtásek | **Graphic Editor:** Jan Prouza | **Text Correction:** Michaela Macháčová | **Editor:** Bronislav Jurásek | **Publisher:** Police of the Czech Republic, National Drug Enforcement Agency of the Service of Criminal Police & Investigation | **Design & Print & Published by:** Ministry of Interior Prints, P. O. Box 10, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4, Printed quarterly | **Overseas Subscription & Distribution:** MediaCall, s.r.o., Vídeňská 546/55, 639 00 Brno, Czech Republic; landline: 532 165 165, email: export@mediacall.cz, www.predplatnedozahranici.cz. | **Manuscript Submission:** Police Presidium of the Czech Republic, P. O. Box 62/NPC, 170 89 Prague 7, Czech Republic; e-mail: tomas.kratina@pcr.cz. | Authors themselves are responsible for factual correctness. All papers are subject to peer review process. Unsolicited contributions will not be refunded. All rights reserved. No part may be reproduced in any form without the express written permission of the Editorial Board. Neither the author nor the publisher assumes any responsibility for the use or misuse of information contained in this magazine. | Distribution allowed by the Czech Post no. 6119/96 (10/15/96), Ministry of Culture Permission no. 7834, ISSN 1211-8834. | The journal is included to the international database of scientific journals Central and Eastern European Online Library (CEEOL) and The European References Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS).

NEFORMÁLNÍ SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO CESTA K NÁVYKOVÝM LÁTKÁM U MLADISTVÝCH DÍVEK

INFORMAL SOCIAL NETWORKS AS PATHWAYS TO DRUG ACCESS AMONG ADOLESCENT GIRLS

ELIŠKA PETRKOVÁ^a IVANA OLECKÁ^a

^a The Police Academy of the Czech Republic in Prague, The Faculty of Security and Law, The Department of Criminology, Lhotecká 559/7, 143 01 Praha 4, Czech Republic

Corresponding author: PhDr. Ivana Olecká, Ph.D., email: olecka@polac.cz, Policejní akademie České republiky v Praze, Fakulta bezpečnostně právní, Katedra kriminologie Lhotecká 559/7, 143 00 Praha 4 – Kamýk

Abstrakt: První kontakt mladistvých dívek s nelegálními návykovými látkami je nejčastěji popisován jako individuální rizikové chování, podstatně méně pozornosti je však věnováno sociálním mechanismům jejich dostupnosti. Cílem studie bylo analyzovat okolnosti prvního kontaktu s nelegálními návykovými látkami, zdroje jejich získávání a úlohu neformálních sociálních sítí při jejich dostupnosti. Výzkum byl realizován metodou interpretativní fenomenologické analýzy na základě polostrukturovaných rozhovorů s mladistvými dívkami umístěnými ve výchovných ústavech. Výsledky ukazují, že první kontakt s návykovými látkami byl nejčastěji zprostředkován prostřednictvím vrstevníků, sourozenců nebo dalších osob z blízkého sociálního okolí. Dostupnost drog byla založena především na neformálních sociálních sítích, které současně přispívaly k normalizaci jejich užívání a postupnému experimentování s dalšími psychoaktivními látkami. Zjištění zdůrazňují význam sociálního prostředí při utváření drogových zkušeností adolescentních dívek a poukazují na potřebu preventivních opatření zaměřených nejen na jednotlivce, ale také na jejich sociální vazby a prostředí, ve kterém se pohybují.

Klíčová slova: návykové látky; mladistvé dívky; interpretativní fenomenologická analýza; kvalitativní výzkum; prevence

Abstract: First contact with illicit drugs among adolescent girls is most commonly conceptualised as a form of individual risk behaviour, whereas considerably less attention has been paid to the social mechanisms through which these substances become accessible. The aim of this study was to examine the circumstances surrounding first contact with illicit drugs, the sources through which they were obtained, and the role of informal social networks in facilitating access to these substances. The research employed Interpretative Phenomenological Analysis (IPA) based on semi-structured interviews with adolescent girls placed in residential care institutions. The findings indicate that initial contact with illicit drugs was most commonly mediated through peers, siblings, or other individuals within the girls' immediate social environment. Access to drugs was embedded primarily in informal social networks, which also contributed to the normalisation of drug use and the gradual progression

to experimentation with other psychoactive substances. The findings highlight the importance of the social environment in shaping adolescent girls' pathways to illicit drug use and underline the need for prevention strategies that address not only individual risk factors but also the social relationships and environments in which access to drugs is facilitated.

Keywords: *substance use; adolescent girls; Interpretative Phenomenological Analysis; qualitative research; prevention.*

ÚVOD A TEORETICKÁ ČÁST

Užívání návykových látek v období dospívání zůstává významným zdravotním, sociálním i kriminologickým problémem. Ačkoli studie ESPAD dokumentuje mezi lety 2019 a 2024 pokles celoživotní prevalence užití konopí mezi evropskými adolescenty, Česká republika si i nadále udržuje nejvyšší prevalenci této zkušenosti mezi zapojenými státy.^{1,2} Současně dochází ke změně struktury užívaných psychoaktivních látek. Vedle tradičních nelegálních drog narůstá význam neléčebného užívání léčiv, jehož prevalence v České republice vzrostla z 16 % na 25 %, zejména v případě sedativ, trankvilizérů a analgetik.³

Vznik a rozvoj užívání návykových látek je podmíněn souhrou individuálních, rodinných, školních a vrstevnických faktorů. V ranějším věku má zásadní význam rodina, zejména kvalita citové vazby, rodičovský dohled, stabilita prostředí a přítomnost rizikových vzorců chování. V období dospívání narůstá vliv školy, vrstevnických skupin a způsobu trávení volného času. Školní neúspěch, konflikty, šikana, záškoláctví, neorganizovaný volný čas a kontakt s rizikovými vrstevníky mohou zvyšovat pravděpodobnost experimentování s návykovými látkami i dalšího rizikového chování. Naopak stabilní rodinné zázemí, pozitivní školní klima, smysluplné volnočasové aktivity a podpůrné sociální vztahy působí protektivně.⁴⁻⁷

Doporučená citace dle ACS:

Petrková, E.; Olecká, I. Neformální Sociální Síť Jako Cesta k Návykovým Látkám u Mladistvých Dívek. *Drugs Forensics Bull.* **2026**, 32 (3), 4-9.

Konflikt zájmů/Conflict of interest: Autorky prohlašují, že v souvislosti s tímto článkem jsou bez konfliktu zájmů.

Dedikace: Prezentovaná zjištění jsou výsledkem autorského výzkumu v rámci diplomové práce na Policejní akademii České republiky v Praze.

Dedication: The presented findings are the results of the author's research conducted as part of a master's thesis at the Police Academy of the Czech Republic in Prague.

Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?

Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC* (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím e- shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

OD ANESTEZIE K INTOXIKACI – OXID DUSNÝ, JEHO ZNEUŽÍVÁNÍ A ŠKODLIVÉ ÚČINKY

FROM ANAESTHESIA TO INTOXICATION – NITROUS OXIDE, IT'S SUBSTANCE ABUSE AND ADVERSE EFFECTS

TOMÁŠ KRATINA^{a,b}, NIKOLA FRÝBOVÁ^c

a) The Police of the Czech Republic, The National Drug Headquarters of the Criminal Police and Investigation Service, The Department of Coordination, Education and Strategy, Strojnická 935/27, 170 89 Prague, p.o. BOX 62/NPC, The Czech Republic

b) The University of Finance and Administration, The Department of Criminalistics and Forensic Sciences, Estonská 500, 101 00 Prague, The Czech Republic

c) Police of the Czech Republic, Regional Police Directorate of the Capital City of Prague, Prague I District Directorate, Toxi Department, Pelléova 21, 160 00 Prague

Corresponding author: plk. Ing. Tomáš Kratina, Ph.D., MBA, LL.M., Národní protidrogová centrála SKPV PČR, Oddělení koordinace, vzdělávání a strategie, Strojnická 935/27, 170 89 Praha, p.o. BOX 62/NPC, email: tomas.kratina@pcr.cz; ORCID: 0000-0002-4469-0328.

Abstrakt: Oxid dusný (N₂O) je plyn s dlouholetým medicínským využitím v anesteziologii a analgezií, který se v posledních letech stále častěji objevuje také v kontextu tzv. „rekreačního užívání“. Jeho snadná dostupnost, nízká cena, rychlý nástup účinku a rozšířené přesvědčení o údajné relativní neškodnosti přispívají k nárůstu užívání zejména mezi mladými lidmi. Psychoaktivní účinky oxidu dusného jsou zprostředkovány především inhibicí NMDA glutamátových receptorů a modulací GABAergního systému, zatímco analgetické účinky souvisejí s uvolňováním endogenních opioidů. Závažným a často podceňovaným rizikem rekreačního užívání oxidu dusného je jeho schopnost inaktivovat vitamin B₁₂, což může vést k funkčnímu deficitu s neurologickými a psychiatrickými projevy. Opakované kazuistiky ukazují, že toxické účinky se mohou rozvinout jak při dlouhodobém intenzivním užívání, tak i po relativně krátkém období užívání vysokých dávek.

Klíčová slova: oxid dusný; rekreační užívání/toxikomanie; neurotoxita; deficit vitaminu B₁₂; hypoxie.

Abstract: Nitrous oxide (N₂O) is a gas with a long history of medical use in anaesthesiology and analgesia, which in recent years has increasingly appeared in the context of recreational use. Its easy availability, low cost, rapid onset of effects, and widespread perception of relative safety contribute to its growing use, particularly among young people. The psychoactive effects of nitrous oxide are mediated primarily through inhibition of NMDA glutamate receptors and modulation of the GABAergic system, while its analgesic effects are associated with the release of endogenous opioids. A serious and often underestimated risk of recreational nitrous oxide use is its ability to inactivate vitamin B₁₂, which can result in functional deficiency accompanied by neurological and psychiatric manifestations. Repeated case reports indicate

that toxic effects may develop both after long-term intensive use and after relatively short periods of high-dose exposure.

Keywords: Nitrous oxide; recreational use/toxicomania; neurotoxicity; vitamin B₁₂ deficiency; hypoxia.

Úvod a cíle

Oxid dusný (N₂O), známý také jako „rajský plyn“ a v anglo-saské literatuře „laughing gas“, je plynná látka s dlouhou medicínskou tradicí jako analgetikum a sedativum, a současně látka stále častěji užívaná rekreačně pro krátkodobé pocity euforie, uvolnění a úniku od reality. Syntetizován byl roku 1775 a ve směsi s kyslíkem (30 %) je používán jako anestetikum při zubní chirurgii. Jeho rekreační užívání poslední dekády nabývá na intenzitě zejména díky snadné dostupnosti levných jednorázových náplní („cartridges“) určených pro šlehačkové nádoby, které se běžně plní do balónků a z nich inhalují. V některých evropských zemích (Francie, Velká Británie, Dánsko, Nizozemsko) došlo od roku 2010, a zvláště od roku 2017/2018, k nárůstu nabídky i spotřeby a k výraznému nárůstu případů problematického, opakovaného či chronického užívání. Snadná dostupnost malých kartridží určených pro šlehačí zařízení, jejich legalita v komerční distribuci a v některých lokalitách nejasná regulační opatření přispěly k renesanci rekreačního užívání. Social-media marketing a prodej přes internet usnadňují distribuci včetně rozšíření množství prodávaných balení, což dále zvyšuje riziko intenzivního užívání, zejména mezi mladými lidmi a nezkušenými uživateli. Oxid dusný je vysoce lipofilní molekula, která rychle přechází hematoencefalickou bariéru a má centrální účinky částečně prostřednictvím nekompetitivní antagonizace NMDA glutamátových receptorů a možnými sekundárními účinky na GABA_A systém. Klíčový mechanismus chronické toxicity N₂O však spočívá v ireverzibilní oxidaci a inaktivaci aktivní formy vitamínu B₁₂ (methylkobalaminu). To vede k funkčnímu deficitu předmětného vitamínu.

Doporučená citace dle ACS: Kratina, T.; Frýbová, N. Od anestezie k intoxikaci – oxid dusný, jeho zneužívání a škodlivé účinky. *Drugs Forensics Bull.* **2026**, 32 (3), 10–18.

Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?

Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC* (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím e-shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

MEZIREZORTNÍ SPOLUPRÁCE JAKO ZÁKLAD MODERNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

INTERSECTORAL COOPERATION AS THE FOUNDATION OF MODERN PRIMARY PREVENTION OF RISK BEHAVIOUR

JINDŘICH BULAN^{a,b}

^a The Police of the Czech Republic, The National Drug Headquarters of the Criminal Police and Investigation Service, The Department of Coordination, Education and Strategy, Strojnická 935/27, 170 89 Prague, p.o. BOX 62/NPC, The Czech Republic

^b The Police Academy of the Czech Republic in Prague, Security and Law programme, doctoral student, Lhotecká 559/7, 143 00 Prague, The Czech Republic

Corresponding author: *kpt. Ing. Jindřich Bulan, Národní protidrogová centrála SKPV PČR, Oddělení koordinace, vzdělávání a strategie, Strojnická 935/27, 170 89 Praha, p.o. BOX 62/NPC, Jindrich.Bulan@pcr.cz*

Abstrakt: Primární prevence rizikového chování se v současné době odehrává v prostředí charakterizovaném rychlým vývojem společenských rizik, legislativních změn i nových forem rizikového chování. Tyto změny zvyšují nároky na spolupráci institucí podílejících se na ochraně veřejného zdraví, bezpečnosti a příznivého vývoje dětí a mladistvých. Cílem článku je poukázat na význam meziresortní spolupráce jako jednoho ze základních předpokladů moderní primární prevence a vymezit úlohu strategické komunikace při sdílení odborných poznatků a jejich přenosu do preventivní praxe. Text vychází z odborných a strategických dokumentů doplněných o poznatky z dlouhodobé preventivní praxe autora. Současně představuje příklady praktické implementace meziresortní spolupráce prostřednictvím odborných konferencí, vzdělávacích platforem a dalších preventivních aktivit. Článek zdůrazňuje, že účinná primární prevence není výsledkem činnosti jediné instituce, ale dlouhodobého systému spolupráce založeného na sdílení odborných poznatků, koordinaci jednotlivých aktérů a strategické komunikaci.

Klíčová slova: *primární prevence; meziresortní spolupráce; strategická komunikace; rizikové chování; Policie České republiky; veřejné zdraví.*

Abstract

Primary prevention of risk behaviour currently operates in an environment characterised by the rapid emergence of new societal risks, legislative changes, and evolving forms of risk behaviour. These developments increase the need for effective cooperation among institutions responsible for protecting public health, public safety, and the healthy development of children and adolescents. The aim of this article is to highlight the importance of intersectoral cooperation as one of the fundamental prerequisites for modern primary prevention and to define the role of strategic communication in sharing professional knowledge and facilitating its transfer into preventive practice. The article is based on relevant professional and strategic documents complemented by the author's long-term practical experience in the field of primary

prevention. It also presents examples of the practical implementation of intersectoral cooperation through professional conferences, educational platforms, and other preventive activities. The article emphasises that effective primary prevention is not the result of the efforts of a single institution but of a long-term system of cooperation based on the sharing of professional knowledge, coordination among key stakeholders, and strategic communication.

Keywords: *primary prevention; intersectoral cooperation; strategic communication; risk behaviour; public health; crime prevention.*

ÚVOD

Primární prevence v podmínkách dynamicky se měnící společnosti

Primární prevence rizikového chování představuje dlouhodobě významnou součást ochrany veřejného zdraví, bezpečnosti i vzdělávání. Jejím cílem je předcházet vzniku rizikového chování, posilovat ochranné faktory a vytvářet podmínky pro zdravý vývoj dětí a mladých lidí. V posledních letech však dochází k dynamickým změnám společenského prostředí, které významně ovlivňují podobu preventivních aktivit i požadavky kladené na odborníky působící v této oblasti.

Vedle dlouhodobě známých forem rizikového chování se objevují nové psychoaktivní látky, mění se způsoby jejich distribuce, narůstá význam digitálního prostředí, sociálních sítí a online komunikace, stále častěji jsou diskutována témata duševního zdraví a současně dochází k významným změnám právního prostředí. V oblasti návykových látek přinesly roky 2025 a 2026 několik zásadních legislativních změn, které se promítly nejen do trestněprávní oblasti, ale také do každodenní preventivní praxe. Nová právní úprava psychomodulačních látek, vznik kategorie zařazených psychoaktivních látek, změny v oblasti konopí nebo léčebného využití psilocybinu představují pouze některé z příkladů vývoje, na který musí odborná veřejnost průběžně reagovat.

Bulan, J. Mezirezortní spolupráce jako základ moderní primární prevence rizikového chování. *Drugs Forensics Bull.* **2026**, 32 (3), 19-28.

POZVÁNKA NA ODBORNOU KONFERENCI

DĚTI POD TLAKEM

DUŠEVNÍ ZDRAVÍ, VZTAHY A BEZPEČÍ VE ŠKOLÁCH

Spojujeme školství, odborníky a veřejnou správu při hledání skutečně funkčních řešení.

8. ZÁŘÍ 2026
9:00 - 15:00

**CÍSAŘSKÉ LÁZNĚ
KARLOVY VARY**

HLAVNÍ TÉMATA KONFERENCE

01

VZTAHY, EMOCE A RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

Duševní zdraví dětí, práce s emocemi, bezpečné vztahy, prevence psychosociálních problémů, vliv sociálních sítí.

02

ZÁVISLOSTI A DIGITÁLNÍ SVĚT

Návykové látky, vaping, kratom, digitální závislosti, gaming, online prostředí a jeho dopad na psychiku dětí.

03

NEURODIVERZITA A PODPORA DĚTÍ

ADHD, autismus, epilepsie a další specifické potřeby. Individuální přístup, podpora škol a rodin.

ZDRAVÁ GENERACE JE ZÁKLADEM BUDOUCÍ EKONOMIKY. DNEŠNÍ DĚTI JSOU ZÍTŘEJŠÍ ZAMĚSTNANCI.

Děti jsou budoucími zaměstnanci, inovátoři i lídři. Duševní zdraví, kvalita vztahů a bezpečné prostředí ovlivňují nejen jejich školní úspěšnost, ale i jejich budoucí uplatnění a schopnost fungovat v dospělém životě. Skutečná změna proto nemůže vznikat pouze ve školách. Vyžaduje spolupráci školství, veřejné správy, odborníků, rodin i zaměstnavatelů. Konference vytváří prostor pro propojení těchto oblastí a hledání společných řešení, která mohou mít dlouhodobý dopad na budoucí generace.

REGISTRACE A PODROBNÉ INFORMACE

www.couplii.com

Program konference • Seznam řečníků • Online registrace

Kapacita akce je omezena na 250 účastníků.

KONFERENCE JE URČENA PRO

ředitele a vedení škol, pedagogy, školní psychology, metodiky prevence, pracovníky OSPOD, zástupce samospráv, odborníky z oblasti psychologie, psychiatrie, medicíny, bezpečnosti, krizové intervence a další.

POŘADATELÉ

Karlovy VARY[®]

ELA
Employer Life Assistant

couplii
FOND OCHRANY
VZTAHU A RODINY

Karlovarský
kraj

**Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?
Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu Drugs & Forensics
Bulletin NPC (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím
e-shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:**

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

ODHALOVÁNÍ DROGOVÉ KRIMINALITY V LETECKÉ DOPRAVĚ: EMPIRICKÁ ANALÝZA ZAJIŠTĚNÍ OPL NA LETIŠTI VÁCLAVA HAVLA V PRAZE

DETECTION OF DRUG-RELATED CRIME IN AIR TRANSPORT: AN EMPIRICAL ANALYSIS OF NARCOTIC AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCE SEIZURES AT VÁCLAV HAVEL AIRPORT PRAGUE

JIŘÍ STRAUS^{a,b}, DAVID ŠTOCHL^c

^a The University of Chemistry and Technology Prague, Estonská 500, 110 00 Prague, The Czech Republic

^b The University of Finance and Administration Prague, Technická 5, 160 00 Prague, The Czech Republic

^c The Customs Administration of the Czech Republic, Criminal Investigation Department, Budějovická 1387/7, 140 00 Prague, The Czech Republic

Abstrakt: Článek se zabývá problematikou drogové kriminality v prostředí letecké dopravy se zaměřením na empirickou analýzu zajištění omamných a psychotropních látek na Letišti Václava Havla v Praze v letech 2021–2025. Text vychází z reálných dat trestních spisů Celní správy České republiky a kombinuje kvantitativní statistickou analýzu s kvalitativním rozбором vybraných kazuistik. Pozornost je věnována vývoji trendů v souvislosti s pandemií Covid-19, změnám v používaných metodách pašování a adaptabilitě pachatelů na kontrolní mechanismy. Článek identifikuje základní typologii způsobů pašování drog v letecké dopravě a zdůrazňuje význam kriminalistické taktiky, behaviorálního hodnocení osob a využití technických detekčních prostředků. Závěry práce mají aplikační význam pro kriminalistickou praxi, prevenci a optimalizaci kontrolních postupů v leteckém prostředí.

Klíčová slova: *drogy; drogová kriminalita; odhalování; letecká doprava.*

Abstract: The article deals with the issue of drug crime in the air transport environment, focusing on an empirical analysis of the seizure of narcotics and psychotropic substances at Václav Havel Airport in Prague in 2021–2025. The text is based on real data from criminal files of the Customs Administration of the Czech Republic and combines quantitative statistical analysis with qualitative analysis of selected case studies. Attention is paid to the development of trends in connection with the Covid-19 pandemic, changes in the methods of smuggling used and the adaptability of offenders to control mechanisms. The article identifies the basic typology of drug smuggling methods in air transport and emphasizes the importance of criminalistic tactics, behavioral assessment of persons and the use of technical detection means. The conclusions of the work have application significance for criminalistic practice, prevention and optimization of control procedures in the aviation environment.

Keywords: *drugs; drug crime; detection; air transport.*

ÚVOD

Nelegální nakládání s omamnými a psychotropními látkami představuje jednu z nejzávažnějších forem organizované trestné činnosti s významnými dopady na bezpečnost státu, veřejné zdraví i mezinárodní kriminalitu. Mezinárodní letecká doprava je vzhledem

ke své rychlosti, vysoké mobilitě osob a globálnímu propojení dlouhodobě využívána k pašování drog různými způsoby, od přepravy kurýry přes ukrytí v zavazadlech až po poštovní a nákladní zásilky. Organizované skupiny průběžně přizpůsobují své metody měnícím se kontrolním mechanismům, což klade vysoké nároky na činnost bezpečnostních složek a průběžnou analýzu nových trendů.¹

Letiště Václava Havla v Praze představuje významný mezinárodní dopravní uzel, na němž Celní správa České republiky dlouhodobě zajišťuje odhalování a dokumentaci drogové kriminality. Praktické zkušenosti získané při této činnosti poskytují jedinečný empirický materiál pro analýzu vývoje pašeráckých metod, používaných způsobů přepravy omamných a psychotropních látek i reakce pachatelů na vývoj bezpečnostních opatření.

Cílem článku je analyzovat záchyty omamných a psychotropních látek na Letišti Václava Havla v Praze v období let 2021–2025, identifikovat hlavní trendy jejich vývoje, charakterizovat nejčastější způsoby pašování a formulovat poznatky využitelné pro kriminalistickou teorii i praxi. Zvláštní pozornost je věnována změnám, které nastaly po omezení mezinárodní letecké dopravy během pandemie Covid-19, a adaptaci organizovaných skupin na nové podmínky.

Článek vychází z empirických dat získaných z trestních spisů Oddělení odhalování trestné činnosti Celní správy České republiky na Letišti Václava Havla v Praze. Metodologicky je založen na kombinaci kvantitativní analýzy statistických údajů o záchytech omamných a psychotropních látek a kvalitativní analýzy vybraných kazuistik dokumentujících typické i specifické způsoby pašování drog v letecké dopravě. Statistická data byla zpracována deskriptivní metodou za jednotlivé roky sledovaného období a doplněna kriminalistickou interpretací z hlediska používaných pašeráckých metod, behaviorálních charakteristik pachatelů a operativně pátrací činnosti.

Doporučená citace dle ACS: Straus, J.; Štochl, D. Odhalování drogové kriminality v letecké dopravě: empirická analýza zajištění OPL na Letišti Václava Havla v Praze. *Drugs Forensics Bull.* 2026, 32 (3), 29–36.

Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?

Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC* (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím e- shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

PSYCHEDELICKÉ LÁTKY V KONTEXTU BEZPEČNOSTI

ANALÝZA ZNEUŽITELNOSTI VYBRANÝCH LÁTEK

PSYCHEDELIC SUBSTANCES IN THE CONTEXT OF SECURITY

AN ANALYSIS OF THE POTENTIAL FOR MISUSE OF SELECTED COMPOUNDS

MAREK KRATOCHVÍL ^a; VLADIMÍR PITSCHMANN ^a

^a The Faculty of Biomedical Engineering, The Czech Technical University in Prague, nám. Sítňá 3105, 272 01 Kladno 2

Corresponding author: Bc. Marek Kratochvíl, kratom28@cvut.cz, Fakulta biomedicínského inženýrství, České vysoké učení technické v Praze, nám. Sítňá 3105, 272 01, Kladno 2

Abstrakt: Článek se zabývá problematikou psychedelických látek v kontextu aktuálního bezpečnostního prostředí, přičemž důraz je kladen na globální trend integrace farmak s psychedelickými účinky do lékařské praxe. Tento trend je patrný v zemích, jako je Švýcarsko, Austrálie, Kanada a nově se týká i České republiky. Článek dále poukazuje na bezpečnostní riziko zneužití takových látek formou chemického útoku, tím pádem nebezpečnost výše zmíněného trendu. Jádrem článku je porovnání vybraných látek z hlediska zneužitelnosti k chemickému útoku na základě zvolených kritérií – fyzikálně-chemických a toxikologických vlastností. Pomocí multikriteriální analýzy byly identifikovány nejrizikovější ze zkoumaných substancí. Článek v závěru formuluje konkrétní návrhy opatření.

Klíčová slova: bezpečnostní prostředí; chemický útok; ochrana; psychedelika; terorismus.

Abstract: The article focuses on the issue of psychedelic substances in the context of the current security environment, with an emphasis on the global trend of integrating drugs with psychedelic effects into medical practice. This trend is evident in countries such as Switzerland, Australia, and Canada, and has recently begun to affect the Czech Republic as well. The article further highlights the inability of current legislation to keep pace with the illegal synthesis of new psychoactive substances. The core of the article is a comparative analysis of selected substances in terms of their potential for misuse in chemical attacks, based on selected criteria—physicochemical and toxicological properties. Through this analysis, the most high-risk of selected substances were identified. The article concludes by formulating specific proposals for measures.

Keywords: security environment; chemical attack; protection; psychedelics; terrorism.

ÚVOD

Psychedelické látky – látky s nízkou účinnou dávkou a částečně nepředvídatelným vlivem na kognitivní funkce člověka mají nezpochybnitelný potenciál pro zneužití jako nekonvenční chemická agens. Pro hybridní působení a útoky nestátních aktérů jsou ideální některé vlastnosti

psychedelických látek, zejména extrémní účinnost, v mnoha případech dobrá rozpustnost ve vodě a nízká nákladovost ve srovnání s konvenčními zbraněmi. Odklon a následné zneužití legálně využívaných léčiv pro asistovanou psychoterapii nehrozí pouze v lékařských zařízeních, ale také během výroby, skladování nebo přepravy.

1. SOUVISEJÍCÍ TRENDY V BEZPEČNOSTNÍM PROSTŘEDÍ

Současné světové bezpečnostní prostředí se může jevit jako méně stabilní než bezpečnostní prostředí bipolárního světa vrcholící studené války, tuto tezi názorně podporuje stále trvající invaze Ruska na Ukrajinu z února 2022 a probíhající válka Izraele a USA proti Íránu v Perském zálivu z února 2026. Hlavními faktory zvýšené dynamiky prostředí jsou mimo jiné globalizace, urbanizace, pokrok v technologiích a s tím související změny ve společnosti. Fenomén odpojení jednotlivce od společenského života snižuje ochotu střetávat se s cizími názory a vytváří podmínky pro radikalizaci. Z pohledu států je kladen důraz na terorismus, špionáž, kyberprostor a šíření zbraní hromadného ničení. Víze válek budoucnosti je dnes spojována s hybridním způsobem boje. Tento koncept by mohl být rozšířen o využití chemických zbraní vzhledem k zdravotním a ekonomickým dopadům a rozsáhlému narušení společnosti. Útočníkem může být v tomto případě kdokoliv od jednotlivců až po státní aktéry.¹

Kratochvíl, M.; Pitschmann, V. Psychedelické látky v kontextu bezpečnosti analýza zneužitelnosti vybraných látek. *Drugs Forensics Bull.* **2026**, 32 (3), 37-43.

Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?

Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC* (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím e- shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

TRESTNÍ SPIS TRAJECT – 30 LET AMFETAMINU
CRIMINAL CASE FILE TRAJECT – 30 YEARS OF AMPHETAMINE

PETR ŠIMEK

The Police of The Czech Republic, The National Drug Headquarters of the Criminal Police and Investigation Service, Strojnická 935/27, 170 89 Prague, p.o. BOX 62/NPC, The Czech Republic

Corresponding author: plk. Mgr. Petr Šimek, email: petr.simek3@pcr.cz, Národní protidrogová centrála SKPV PČR, Strojnická 935/27, 170 89 Praha, p.o. BOX 62/NPC.

Abstrakt: Příspěvek analyzuje operaci TRAJECT, pětileté mezinárodní vyšetřování jedné z nejrozsáhlejších česko-švédských sítí pro pašování amfetaminu, které byly dosud odhaleny. Kriminální organizace, vycházející z tajné laboratoře ukryté ve sklepě obchodního domu v Jablonci nad Nisou, vyráběla a pašovala stovky kilogramů amfetaminu do Švédska prostřednictvím sofistikovaného systému kurýrů, vozidel, a dokonce i malých letadel. Případ zdůrazňuje klíčovou roli společného vyšetřovacího týmu (JIT) zřízeného mezi Českou republikou, Švédskem a později i Maďarskem, který umožnil sdílení důkazů v reálném čase a koordinované zásahy napříč hranicemi. Zásadních průlomů bylo dosaženo díky disciplinované operativní práci, strategickému využití spolupracujících obviněných a budování pevných vztahů mezi jednotlivými institucemi.

Vyšetřování vedlo k významnému zajištění majetku, rozbití vícevrstvé zločinecké sítě a odsouzení jejích hlavních členů, čímž demonstrovalo jak složitost moderního obchodování s drogami, tak efektivitu mezinárodní justiční spolupráce.

Klíčová slova: *amfetamin; společný vyšetřovací tým; mezinárodní spolupráce; spolupracující obviněný; mezinárodní zajišťovací příkaz.*

Abstract: This article analyses *Operation TRAJECT*, a five-year international investigation into one of the most extensive Czech-Swedish amphetamine trafficking networks uncovered to date. Originating from a clandestine laboratory hidden in the basement of a department store in Jablonec nad Nisou, the criminal organisation produced and smuggled hundreds of kilograms of amphetamine to Sweden through a sophisticated system of couriers, vehicles and even small aircraft. The case highlights the crucial role of a Joint Investigation Team (JIT) established between The Czech Republic, Sweden and later also Hungary, which enabled real-time evidence sharing and coordinated intervention across borders. Key breakthroughs were achieved thanks to disciplined operational work, strategic use of cooperating defendants and the cultivation of strong inter-agency relationships. The investigation led to significant asset seizures, the dismantling of a multi-layered criminal network and the conviction of its principal members, demonstrating both the complexity of modern drug trafficking and the effectiveness of international judicial cooperation.

Keywords: *amphetamine; Joint Investigation Team; international cooperation; cooperating defendant; European Investigation Order.*

ÚVOD

Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne — tak zní dobře známé české přísloví. Pokud bychom jej vztáhli na operaci TRAJECT, trestní věc zahájenou 3. března 2014 a pravomocně ukončenou 12. února 2019, mohli bychom říci: tak dlouho se vozí amfetamin do Švédska, až vám to NPC zatrhne. Toto poněkud neumělé parafrázování však v žádném případě nemůže vystihnout rozsah nasazených operativně pátracích prostředků ani množství vyšetřovacích a zajišťovacích úkonů, které byly v rámci této operace využity.

V ustanoveních trestního řádu upravujících přípravné řízení zůstalo jen velmi málo míst, do nichž policisté speciálního týmu nemuseli sáhnout, aby mohli odhalit rozsáhlou mezinárodní zločineckou síť obchodníků s amfetaminem, jejíž kořeny vyrůstaly z nenápadného sklepa obchodního domu v Jablonci nad Nisou.

Doporučená citace dle ACS: Šimek, P. Trestní spis Trajekt – 30 let amfetaminu. *Drugs Forensics Bull.* **2026**, 32 (3), 44–52.

Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?

Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC* (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím e- shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

OPERACE XANAX
OPERATION XANAX
PAVEL FOLPRECHT

The Police of the Czech Republic, Police Regional Directorate Liberec

Corresponding author: kpt. Mgr. Pavel Folprecht, e-mail: pavel.folprecht@pcr.cz; Krajské ředitelství policie Libereckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, Odbor obecné kriminality, Liberec, U Opatrovny 361/2

Abstrakt: Nelegální získávání a distribuce léčiv s psychoaktivním účinkem představuje v posledních letech významný fenomén v oblasti drogové kriminality. Článek popisuje případ dvou občanů Polské republiky, kteří na území České republiky systematicky uplatňovali padělané lékařské recepty v desítkách lékáren napříč regiony. Trestná činnost spočívala v cíleném a opakovaném obstarávání psychotropních látek za účelem jejich další distribuce na nelegálním trhu. Dominantní část jednání se týkala přípravků Xanax obsahujícího účinnou látku alprazolam. Případ současně poukázal na zranitelnost systému vydávání těchto léčiv v rámci legální distribuční sítě lékáren na českém trhu ze strany zahraničních pacientů.

Klíčová slova: alprazolam; psychotropní látka; zneužívání léčiv; lékárna; analytická činnost; benzodiazepiny.

Abstract: The illegal acquisition and distribution of psychoactive medicinal products has in recent years become a significant phenomenon in the field of drug-related crime. This article describes a case involving two citizens of the Republic of Poland who systematically presented forged medical prescriptions in dozens of pharmacies across various regions of the Czech Republic. The criminal activity consisted of the deliberate and repeated procurement of psychotropic substances for the purpose of their further distribution on the illicit market. The predominant part of the conduct concerned the medicinal product Xanax containing the active substance alprazolam. The case also highlighted vulnerabilities in the system for dispensing such medicinal products within the legal pharmacy distribution network in the Czech Republic, particularly when misused by foreign patients.

Keywords: alprazolam; psychotropic substance; misuse of medicinal products; pharmacy; criminal intelligence analysis; benzodiazepines.

ÚVOD

Dne 17. prosince 2021, v pátek v odpoledních hodinách, došlo v Teplicích k nečekanému zadržení dvou osob podezřelých z nelegálního získávání léčiv na předpis prostřednictvím padělaných lékařských receptů. K zadržení došlo v rámci trestního řízení vedeného pod krycím názvem XANAX a proběhlo v okamžiku, kdy se část kriminalistů již vracela ze zaměstnání a plánovala začátek víkendu. Impulzem k zásahu bylo oznámení od lékárnice, která pojala podezření o pravosti předloženého receptu. Tímto krokem došlo k neplánovanému urychlení realizace, čímž byl zásadně změněn původní záměr dalšího rozpracování věci. Namísto

pokračujícího skrytého rozpracování případu následovalo okamžité nasazení dostupných sil a prostředků kriminalistů z KŘP Libereckého kraje, Odboru obecné kriminality. Zásah tak s jistou nadsázkou „přepsal“ víkendové plány všech zúčastněných kriminalistů.

OPERATIVNÍ ROZPRACOVÁNÍ

Případ započal dne 21. října 2021 na základě oznámení pracovnice jedné z lékáren z Jablonce nad Nisou, která pojala podezření na polsky hovořícího muže, jenž se pokusil uplatnit pravděpodobně padělaný lékařský recept na přípravek Xanax. Předložený předpis byl ručně vyplněn, na předtisku opatřen razítkem lékaře, jehož identita v seznamu lékařů v Polsku skutečně existovala, avšak jeho adresa odpovídala obyčejnému rodinnému domu v Polsku. Před samotnou návštěvou lékárny si podezřelý muž léčivý přípravek Xanax telefonicky objednal. Následným šetřením bylo zjištěno, že stejným způsobem a se shodným scénářem obvolal v Jablonci nad Nisou čtyři lékárny, ve kterých provedl rezervaci tohoto léčivého přípravku. Celkem tak bylo v rámci jednoho dne objednáno 24 ks balení léčivého přípravku Xanax, každé po 50 tabletách, což odpovídalo celkovému množství 2,4 g účinné látky alprazolam. Ve věci tak kriminalisté z Územního odboru Jablonec nad Nisou, Služby kriminální policie a vyšetřování, Odboru obecné kriminality zahájili úkony trestního řízení.

Doporučená citace dle ACS: Folprecht, P. Operace Xanax. *Drugs Forensics Bull.* **2026**, 32 (3), 53–58.

Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?

Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC* (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím e- shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

**ROZHOVOR S VEDOUCÍM ODBORU VZDĚLÁVACÍHO ZAŘÍZENÍ PRAHA
PANEM PLK. MGR. VÁCLAVEM KNOTKEM****INTERVIEW WITH THE HEAD OF THE DEPARTMENT OF EDUCATION
MR. COL. MGR. VÁCLAV KNOTEK**

Corresponding author: plk. Ing. Tomáš Kratina, Ph.D., MBA, LL.M., Národní protidrogová centrála SKPV PČR, Oddělení koordinace, vzdělávání a strategie, Strojnická 935/27, 170 89 Praha, p.o. BOX 62/NPC, email: tomas.kratina@pcr.cz; ORCID: 0000-0002-4469-0328.

Motto: Vzdělávací zařízení Praha Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy:

Pilíř profesionality, etiky a moderního výcviku bezpečnostních sborů

ÚVOD

Vážení čtenáři odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC*, v aktuálním čísle 3/2026 Vám přinášíme rozhovor s panem plk. Mgr. Václavem Knotkem, vedoucím odboru Vzdělávacího zařízení Praha, Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy. Příspěvek popisuje systém policejního vzdělávání základní odborné přípravy (ZOP), kterým prochází příslušníci Policie ČR, profesním pohledem pana plukovníka.

Problematika policejního školství v České republice

Profesionální, morálně pevný a perfektně vycvičený policista je základním předpokladem pro zajištění vnitřní bezpečnosti a stability demokratického státu. Bezpečnostní hrozby 21. století se neustále vyvíjejí a mění svou podstatu. Vedle tradiční kriminality se bezpečnostní složky musí potýkat s rafinovanou kybernetickou kriminalitou, mezinárodním terorismem, hybridními hrozbami i složitými sociokulturními konflikty v multikulturní společnosti. Aby mohl příslušník Policie České republiky v takovém prostředí efektivně a legálně jednat, nepotřebuje pouze fyzickou sílu a odvalu, ale především hluboké právní vědomí, psychickou odolnost, komunikační dovednosti a taktickou připravenost. Všechny tyto atributy formuje systematický proces policejního vzdělávání.

V rámci Policie České republiky hraje klíčovou roli v tomto procesu Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy (ÚPVSP). Tento útvar s celorepublikovou působností pod vedením útvarového ředitele plk. Mgr. Pavla Novotného, metodicky řídí, organizuje a kontroluje profesní přípravu policistů. Jedním z jeho významných pilířů je Vzdělávací zařízení Praha, které sídlí v Praze – Hrdlořezech a spolupracuje s dalšími dislokovanými pracovišti útvaru. Tento článek podrobně analyzuje historii, organizační strukturu, hlavní vzdělávací programy a moderní trendy, které toto specifické školské zařízení charakterizují a posouvají kupředu.

Zajímá Vás celé znění článku a chcete se o tématu dozvědět více?

Pokud ano, staňte se předplatiteli odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin NPC* (predplatne@tmv.cz), nebo si kupte pouze tento článek prostřednictvím e- shopu Tiskárny Ministerstva vnitra kliknutím zde:

<https://www.tmv.cz/predplatne-casopisu/drugs-forensics-bulletin-npc/>

První ročník KRIMI VÍKENDU, který se uskuteční ve dnech **25. - 27. září 2026 v Muzeu Policie České republiky**, nabídne jedinečnou příležitost seznámit se s prací kriminalistů a dalších odborníků prostřednictvím skutečných případů.

Během tří dnů se představí zkušení čeští kriminalisté a odborníci z oblasti kriminalistiky, kteří přiblíží případy ze své profesní praxe, jejich vyšetřování i některé metody využívané při objasňování trestné činnosti.

O své profesní zkušenosti se podělí **mjr. v. v. Bc. Miroslav Hyhlík**, dlouholetý kriminalista oddělení násilné kriminality, **pplk. Mgr. Luděk Malý** z Kriminalistického ústavu Policie ČR, odborník na fyziodetekci v policejní praxi, **plk. v. v. Mgr. Josef Lottes**, zakládající člen týmu Tempus a někdejší vedoucí pražského oddělení vražd, **emeritní policejní rada JUDr. Vladimír Dzuro**, vyšetřovatel válečných zločinů při Mezinárodním trestním tribunálu pro bývalou Jugoslávii, **brig. gen. Ing. Karel Čadil**, ředitel Pyrotechnické služby Policie ČR, a ředitel Muzea Policie ČR **plk. v. v. Mgr. Radek Galaš**, který představí dva historické kriminální případy.

Součástí KRIMI VÍKENDU budou rovněž moderované rozhovory novináře a publicisty **Mirka Vaňury** s **kpt. Mgr. Michalem Hynkem**, kriminalistou Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje a držitelem titulu Policista roku 2025, a s odborníci Kriminalistického ústavu Policie ČR – **plk. Ing. Hanou Šulákovou Ph.D.**, vedoucí oddělení speciální biologie a přední českou odborníci na forenzní entomologii, a **kpt. Ing. Vandou Klimešovou**, specialistkou v oblasti forenzních disciplín.

Doprovodný program nabídne možnost vyzkoušet si fyzické testy ve stánku Policie ČR. Zájemci si budou moci zakoupit knihy autorů **Miroslava Hyhlíka, Josefa Lottese, Radka Galaše, Miloše Vaněčka a Mirka Vaňury**, vydané nakladatelstvím Albatros Media, a nechat si je podepsat jejich autory.

Vyvrcholením sobotního programu bude od 17.00 hodin slavnostní křest knihy „*Skutečné zločiny po česku 3*“ autorů **Radka Galaše a Miloše Vaněčka**.

Na všechny akce KRIMI VÍKENDU, které se uskuteční v **kinosále Muzea Policie ČR**, je **NUTNÁ rezervace místa** na každou jednotlivou přednášku i moderovaný rozhovor zvlášť prostřednictvím e-mailu: kvc@muzeumpolicie.cz. Akce je určena návštěvníkům od 15 let.

Aktuální program KRIMI VÍKENDU a další informace o akci naleznou zájemci na webových stránkách Muzea Policie ČR www.muzeumpolicie.cz a na jeho sociálních sítích pod názvem **Muzeum Policie ČR**.

Muzeum Policie České republiky dokumentuje vývoj a činnost bezpečnostních sborů na našem území od vzniku Československé republiky až po současnost. Návštěvníci se mohou seznámit s historií policejních složek, jejich výstrojí a výzbrojí i s vývojem kriminalistiky. Součástí expozice jsou také sály věnované známým kriminalistickým případům včetně vystavených autentických předmětů doličných, například originálních kufrů z případu vraždy Otýlie Vranské nebo sudu z případu tzv. orlických vražd.

V průběhu KRIMI VÍKENDU 25. – 27. září 2026 je vstup do expozice Muzea Policie ČR zdarma.
Muzeum Policie ČR, Ke Karlovu 453/1, Praha 2

DRUGS & FORENSICS BULLETIN

Mezirezortní spolupráce
jako základ moderní
primární prevence
rizikového chování

Odhalování drogové kriminality
v letecké dopravě: empirická
analýza zajištění OPL na Letišti
Václava Havla v Praze

Operace Xanax

NEFORMÁLNÍ SOCIÁLNÍ SÍŤ JAKO CESTA
K NÁVYKOVÝM LÁTKÁM U MLADISTVÝCH DÍVEK